

Język polski – 6a
Materiał do pracy 4-8.05.2020 r.

Kochani,

w tym tygodniu utrwalimy wiadomości i umiejętności związane z analizą zdania złożonego oraz omówimy wspólnie wiersz Juliusza Słowackiego *W pamiętniku Zofii Bobrówny* (lektura obowiązkowa). Przypomnimy sobie również wiadomości o środkach poetyckich.

Materiał przewidziany na środę (5.05.) i czwartek (6.05.) zostanie zrealizowany podczas zajęć online!

TERMIN: 4.05.2020 r. (2 godz. lekcyjne)

Temat: Analiza zdania złożonego. Utrwalamy wiedzę i umiejętności.

Cele: utrwalisz wiedzę o zdaniu złożonym

Polecenie:

Dokonaj analizy podanych zdań złożonych:

- a) podkreśl w każdym zdaniu dwa orzeczenia, oddziel pionową kreską zdania składowe i ponumeruj je,
- b) znajdź wskaźnik zespolenia (spójnik, zaimek) i otocz go pętlą,
- c) ustal, czy zdania składowe pozostają względem siebie w stosunku nadrzędno-podrzędnym czy współrzędnym; w zdaniu złożonym podrzędnie wskaż zdanie nadrzędne i zadaj pytanie w kierunku zdania podrzędnego,
- d) narysuj wykres.

1. Żoną Orfeusza była Eurydyka, która słynęła z wielkiej urody.
2. Orfeusz prawie oszalał z rozpacz i nic nie mogło go pocieszyć.
3. Uczeń, który nie będzie się uczył, dostanie jedynkę ze sprawdzianu.
4. Kiedy wracałem przez las, zobaczyłem trzy sarny.
5. Beata jest spokojna i poważna, nic nie robi bez zastanowienia.
6. Zawsze postępuje zgodnie z tym, co podpowiada jej intuicja.
7. Nie potrafi obojętnie przejść obok ludzkiej krzywdy, więc często staje w obronie słabszych.
8. Gdy zagrzmiały trąby, wszyscy ludzie wydali głośny okrzyk.
9. Książkę, którą mi pożyczyłeś, już przeczytałem.
10. Pytała go o radę, ponieważ miał doświadczenie.
11. Karol śpiewał tak głośno, że słyszałam go już na klatce schodowej.
12. Pospaceruję nad Wisłą lub zwiedzę Stare Miasto.
13. Ptaki odpoczywają i lecą dalej.
14. Zrobię to tak, jak sobie życzysz.
15. Zrobię zakupy albo wyjdę z psem.

TERMIN: 5.05.2020 r.

Temat: Poznajemy wiersz Juliusza Słowackiego *W pamiętniku Zofii Bobrówny*.

Cele: znasz treść utworu, redagujesz notatkę biograficzną

1. Na podstawie dostępnych Ci źródeł napisz w zeszycie krótką, kilkudzaniową notatkę biograficzną o Juliuszu Słowackim (kiedy żył, w jakiej epoce literackiej tworzył, w jakim wydarzeniu historycznym brał udział i jakie poniósł tego konsekwencje, tytuły utworów, których jest autorem).
2. Aby dowiedzieć się, kim była Zofia Bobrówna, przeczytaj tekst pt. *Góra królowej Bony* → podręcznik str. 182-183.

DONATA DOMINIK-STAWICKA

Góra królowej Bony

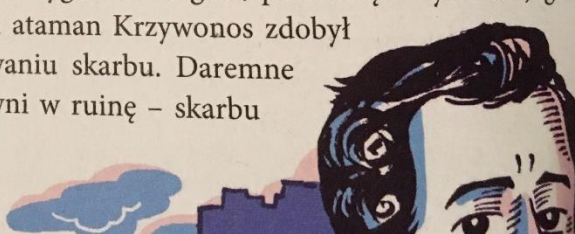
W mieście Krzemieniec, w którym w 1809 roku urodził się poeta Juliusz Słowacki, jest Góra Królowej Bony. Niegdyś stała tam twierdza, dziś pozostały po niej tylko ruiny. Zamek ten powstał dawno, dawno temu, jeszcze w epoce średniowiecza. W 1536 roku król Zygmunt Stary podarował go swej żonie królowej Bonie, która zaraz rozpoczęła przebudowę w stylu renesansowym. Remont sporo kosztował, ale królowa Bona potrafiła zdobywać pieniądze i bogacić się. Zwykła mówić, że w Polsce pieniądze leżą na gościńcu, tylko Polakom nie chce się po nie schylić. Sama zresztą przywozła z rodzinnego Bari ogromny majątek. W ofiarowanych przez męża dobrach rozkazała budować tartaki, młyny, prowadzić handel i hodowlę, rozwijać sadownictwo i pszczelarstwo. Skarbiec w krzemienieckim zamku szybko zapełniał się pieniędzmi. Legenda mówi, że Bona nie zabrała do Krakowa krzemienieckiego skarbu, tylko zostawiła go w kryjówce znajdującej się w górze. Miał go strzec smok z jej herbowej tarczy.

Czas nie stoi w miejscu, wszystko przemija. Umarł król Zygmunt Stary, umarła królowa Bona, ich syn Zygmunt August, przeminęła dynastia Jagiellonów. W 1648 roku kozacki ataman Krzywonos zdobył i zburzył zamek w poszukiwaniu skarbu. Daremne było jednak obrócenie warowni w ruinę – skarbu kozacy nie znaleźli.

gościńiec - szeroka droga we wsi

tartak - zakład produkujący deski

ataman - przywódca sprawujący funkcje wojskowe

Mijały lata. Nadszedł wiek XIX. Krzemieniec znalazł się pod zaborem rosyjskim [...]. Od czasu do czasu różni śmiałkowie przeczesywali ruiny i skalne groty w poszukiwaniu legendarnego skarbu – daremnie. W 1813 roku w pobliżu Góry Królowej Bony spacerowała para ludzi z małym ciemnowłosym i ciemnonookim chłopczykiem. Byli to państwo Słowaccy i ich czteroletni syn, Julek.

– Tatku, czy jest tu skarb? – zapytało dziecko.

– Ziemia polska kryje wiele skarbów, ale nie mają one nic wspólnego ze złotem – odparł pan Euzebiusz.

– To jakie są? – dopytywał malec.

– Widzisz, synku – mówił powoli pan Słowacki, walcząc z męczącym go kaszlem – skarbem jest przeszłość, historia, legenda, wszystko, co kryje się w dziejach tej ziemi, skarbem jest ta góra, te zamkowe ruiny i to miasto...

– Miasto? – zdziwił się chłopczyk.

– A tak, synku, ale to zrozumiesz wtedy, gdy dorośniesz i może będziesz daleko stąd...

Mały rozejrzał się wokół i powiedział:

– Ja nigdzie nie pojadę! Kocham i ciebie, tatku, i mamę, i Krzemieniec, i Ikwę. Ja tu zostanę.

Nie został.

Opuścił na zawsze Krzemieniec, opuścił Polskę i będąc daleko od kraju, na emigracji, przypomniał sobie tę rozmowę z ojcem. Jakże często śniło mu się, że biega po krzemienieckich łąkach, spaceruje ulicami miasteczka, siada z rodzicami do kolacji w ich rodzinnym dworku! „Jak zachować ten obraz? Jak pokazać piękno moich rodzinnych stron? Jak wyrazić, co czuję: sam, chory, daleko od mamy i od Polski?” – pytał sam siebie.

Był poetą, a nikt inny nie potrafił lepiej oddać tęsknot, pragnień i uczuć. Dla niego największy skarb stanowiła ojczyzna, więc w swoich pięknych wierszach i poematach często wspominał Krzemieniec, rzekę Ikwę i Górę Królowej Bony.

Zdarzyło się pewnego wieczoru, że w jednym z paryskich salonów spotkał dziesięcioletnią dziewczynkę, Zosię. Była córką jego dobrej znajomej, dlatego gdy poprosiła poetę o wpis do pamiętnika, nie mógł odmówić.

– Będę się chwalić przyjaciółkom w Polsce, że tak wielkiego człowieka spotkała – szeptała zachwycona.

A Słowacki napisał tak:

*Niechaj mię Zośka o wiersze nie prosi,
Bo kiedy Zośka do ojczyzny wróci, ...*

D. Dominik-Stawicka, *Nad nami orzeł biały. Legendy i opowiadania z historii Polski*,
Księgarnia Wydawnictwo Skrzał Stanisław Porębski, Kraków 2017.

3. Przeczytaj wiersz *W pamiętniku Zofii Bobrowny* → <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/w-pamietniku-zofii-bobrowny.html>

Ważne, abyś wykonał powyższe polecenia przed jutrzejszą lekcją online!

TERMIN: 6.05.2020 r.

Temat: *W pamiętniku Zofii Bobrowskiej jako poetycki wpis „ku pamięci”*

Cele: scharakteryzujesz osobę mówiącą w wierszu, określisz temat i główną myśl tekstu

Temat zostanie zrealizowany podczas zajęć online.

TERMIN: 7.05.2020 r.

Temat: Analizujemy budowę wiersza Juliusza Słowackiego.

Cele: wskażesz w wierszu apostrofę, epitet, porównanie, metaforę, zdrobnienie, anaforę i spróbujesz określić ich funkcje, wskażesz, co tworzy rytm w utworze

Temat zostanie zrealizowany podczas zajęć online.

TERMIN: 8.05.2020 r.

Temat: Utrwalamy wiedzę o poetyckich środkach wyrazu.

Cele: znasz definicje podstawowych środków poetyckich, wyszukujesz je w tekście

1. Dzisiaj będziesz pracował z zeszytem ćwiczeń → str. 23 – 27.
 - a) Zapoznaj się z informacjami w ramach → str. 23. i 24. Znajdziesz tam definicje środków poetyckich, które powinieneś już znać.
 - b) Wykonaj zadania: 1/24, 2/24, 3/25, 6/26.
 - c) Następnie przypomnij sobie, co tworzy rytm w utworze poetyckim – ramka str. 26. – i wykonaj zadanie 8/27.
2. Dla chętnych: Minisprawdzian – str. 27 – 28 w zeszycie ćwiczeń.